

5. Razdoblje od g. 1000. do 1254.

Do važne godine 1000. povijest Korčule u srednjem vijeku, premda ne obiluje nikakvim važnijim događajima, ipak nam je uglavnom jasna s obzirom na teritorijalnu pripadnost. Iako ima razilaženja među historičarima u pogledu gospodara, koji su vladali Neretljanskom oblasti i pojedinim njezinim dijelovima, ipak možemo slobodno kazati, da je Korčula bila od IX. vijeka pa sve do konca desetog sastavni njezin dio. Od ove g. 1000. pa dalje sve do 1254. njezina je teritorijalna povijest dosta nejasna i zamršena. Teško je utvrditi točan hronologijski red vlasti, koje su vladale Korčulom u ta vremena, jer su izvori oskudni, a ne može se uvijek zaključivati na temelju općih podataka kao dosad, budući da se sada Korčula nalazi u sferi raznolikih interesa (mletačkih, neretljanskih, zahumskih, hrvatskih, srpskih) i nedaleko međa dviju važnih oblasti. Rijeka Neretva je bila najprije granica između Neretljanske oblasti i Zahumlja; zatim, kad su Neretljani došli u sklop Hrvatske, a Zahumlje pod Duklju, bila je ona granicom između Hrvatske i dukljanske države. Docnije se ta granica između ugarsko-hrvatske države i srpske protezala nešto sjevernije. Korčula se pak nalazila tu u blizini jednim svojim većim dijelom nasuprot Hvaru, a drugim manjim nasuprot Pelješcu (ali ovom poluotoku mnogo bliže nego onom susjednom otoku), da ne možemo uvijek u nedostatku specijalnih podataka zaključiti, je li pripadala sjevernijoj ili južnijoj državi ili možda Mlečanima. Bilo bi ipak zanimljivo i s općeg gledišta naše domaće historijske geografije utvrditi točan red gospodara Korčule, da se tako sigurnije omeđaše naše oblasti i države u srednjem vijeku. Mi ćemo se potruditi s najvećim oprezom da se približimo rješenju toga važnog znanstvenog pitanja, jer ga na temelju dosad poznatih historijskih izvora nije moguće potpuno riješiti.